

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl dnešního dne v senátě složeném z předsedy Vojena Güttlera a soudců Ivany Janů a Pavla Holländera mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatele **Ing. Bohumila Federmanna**, bytem Kunovice 7, Loučka, zastoupeného JUDr. Miroslavou Hořínkovou, advokátkou se sídlem ve Valašském Meziříčí, areál DEZA, a. s. proti usnesení **Nejvyššího soudu ČR** ze dne 11. 4. 2011, č. j. 28 Cdo 3810/2011-290, proti rozsudku **Krajského soudu v Ostravě** ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Co 31/2011-261, a proti rozsudku **Okresního soudu ve Vsetíně**, pobočky ve Valašském Meziříčí ze dne 26. 5. 2010, č. j. 13 C 166/2009-223, za účasti Nejvyššího soudu, Krajského soudu v Ostravě a Okresního soudu ve Vsetíně - pobočky ve Valašském Meziříčí jako účastníka řízení, t a k t o :

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

Ústavní stížností doručenou Ústavnímu soudu dne 2. 7. 2012, která po formální stránce splňuje náležitosti požadované zákonem č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedených rozhodnutí.

Stěžovatel v ústavní stížnosti odkazuje na svá předchozí podání, zejména na dovolání proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě. Stěžovatel je přesvědčen, že postupem soudu, který mu uložil omezení disponovat s majetkem, a to rozhodnutím vydaným již druhý den po doručení návrhu, byla porušena jeho základní práva. Tentýž soud přitom rozhodl o žalobě stěžovatele na náhradu škody až po více než jedenácti letech. Stěžovatel upozorňuje, že soudkyně (místopředsedkyně uvedeného soudu), která

rozhodovala o vydání předběžného opatření, je ve smyslu organizace a správy soudu nadřízenou té soudkyni, která rozhodovala o stěžovatelově nároku na náhradu škody. Podle stěžovatele je tedy potřeba zabývat se tím, zda vůbec byla soudkyně Mgr. Hana Kohoutková nezávislá a nepodjatá při rozhodování ve věci samé a zda nebyla z rozhodování vyloučena. Stěžovatel také tvrdí, že jím navržené důkazy nebyly v řízení prováděny a tím bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces.

Z obsahu spisu Okresního soudu ve Vsetíně, pobočky ve Valašském Meziříčí sp. zn. 13 C 166/2009, který si Ústavní soud vyžádal, vyplývají následující skutečnosti. Rozsudkem Okresního soudu ve Vsetíně, pobočky ve Valašském Meziříčí ze dne 26. 5. 2010, č. j. 13 C 166/2009-223, byla zamítnuta žaloba stěžovatele, kterou se domáhal po České republice – Ministerstvu spravedlnosti, náhrady škody, která měla vzniknout nezákonným vydáním předběžného opatření vydaného Okresním soudem ve Vsetíně, pobočkou ve Valašském Meziříčí a dále opomenutím tohoto soudu vydat pokyn k uvolnění příslušných nemovitostí v katastru nemovitostí po zrušení předběžného opatření a zastavení řízení. K odvolání stěžovatele Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 28. 2. 2011, č. j. 8 Co 31/2011-261, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Proti rozsudku odvolacího soudu podal stěžovatel dovolání. Vzhledem ke skutečnosti, že Nejvyšší soud nepřiznal napadenému rozsudku zásadní právní význam a dovolání přípustnost ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., dovolání podle § 243b odst. 5, věty první, a § 218 písm. c) o. s. ř. jako nepřipustné odmítl.

Po přezkoumání vyžádaného spisového materiálu, předložených listinných důkazů a posouzení právního stavu dospěl Ústavní soud k závěru, že návrh stěžovatele je zjevně neopodstatněný, neboť je zřejmé, že k porušení jeho ústavně zaručených práv postupem Nejvyššího soudu ČR, Krajského soudu v Ostravě ani Okresního soudu ve Vsetíně nedošlo. Ústavní soud konstatuje, že návrhy zjevně neopodstatněné jsou zvláštní kategorií návrhů zakotvenou v ustanovení § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. Dle tohoto ustanovení přísluší Ústavnímu soudu v zájmu racionality a efektivity jeho řízení odmítnout návrh, který sice splňuje všemi zákonem stanovené procesní náležitosti, nicméně je zjevně, tedy bez jakýchkoli důvodných pochybností bez nutnosti dalšího podrobného zkoumání, zřejmé, že mu nelze vyhovět. Hlavním účelem možnosti odmítnout návrh pro jeho zjevnou neopodstatněnost zjednodušenou procedurou řízení je vyloučit z řízení návrhy, které z hlediska svého obsahu zjevně nespĺňují samotný smysl řízení před Ústavním soudem. Ústavní soud jen pro pořádek upozorňuje, že jde v této fázi o specifickou a relativně samostatnou část řízení, která nemá charakter řízení kontradiktorního.

Ústavní soud v dané právní věci zejména předesílá, že napadená rozhodnutí posuzuje kritériem, jímž je ústavní pořádek a jím garantovaná základní práva a svobody; není tedy jeho věcí perfekcionistaicky přezkoumat případ sám z pozice podústavního práva. Z obsahu ústavní stížnosti je však naopak zřejmé, že se stěžovatel v podstatě domáhá přezkoumání napadených soudních rozhodnutí tak, jako by Ústavní soud byl dalším stupněm v hierarchii obecných soudů. Takto pojatá ústavní stížnost staví Ústavní soud do pozice další instance v systému všeobecného soudnictví. Jak však Ústavní soud vyslovil v řadě svých rozhodnutí, s ohledem na ústavní vymezení svých pravomocí (čl. 87 Ústavy ČR) není součástí soustavy obecných soudů, a jeho postavení ve vztahu k obecným soudům je limitováno čl. 83 Ústavy, ze kterého vyplývá, že je

soudním orgánem ochrany ústavnosti, a pokud jde o posouzení rozhodnutí napadených ústavní stížností, ustanovením čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy. To mu dává pravomoc svým rozhodnutím zasáhnout pouze tam, kde došlo k zásahu do ústavně zaručených základních práv a svobod.

Okresní soud ve Vsetíně stěžovateli vyložil, že v dané věci má před uplatněním nároku náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb. přednost ustanovení § 77 odst. 3 o. s. ř. ve znění účinném ke dni podání žaloby stěžovatele. Podle tohoto ustanovení zaniklo-li nebo bylo-li zrušeno předběžné opatření z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit újmu tomu, komu předběžným opatřením vznikla; to neplatí, jde-li o předběžné opatření podle § 76a. Tomuto závěru soudu prvního stupně přisvědčil také soud odvolací, který dále doplnil právní posouzení soudu prvního stupně ohledně tvrzení stěžovatele, že škoda mu měla vzniknout také tím, že soud nevydal pokyn k „uvolnění zablokovaných nemovitostí“, tedy pokyn k provedení výmazu předběžného opatření z katastru nemovitostí. V této souvislosti odvolací soud konstatoval, že není dána základní podmínka vyžadovaná § 13 zákona č. 82/1998 Sb., a to nesprávný úřední postup, protože usnesení Okresního soudu ve Vsetíně – pobočka ve Valašském Meziříčí ze dne 28. 9. 1999, č. j. 2 Nc 57/97-48, jímž bylo zrušeno předběžné opatření týkající se LV č. 496, bylo katastrálnímu úřadu doručeno. Odvolací soud neshledal existenci nesprávného úředního postupu, ani jde-li o usnesení Krajského obchodního soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 1998, č. j. Nc 60/98-34, jímž bylo řízení o vydání předběžného opatření ve vztahu k nemovitostem zapsaným na LV č. 949 zastaveno, neboť jestliže nedal pokyn k provedení výmazu předběžného opatření soud, nic nebránilo stěžovateli v tom, aby sám podal návrh na jeho výmaz. Ten tak sice učinil, ale jím předložené listiny nebyly způsobilé pro zápis do katastru nemovitostí vzhledem k tomu, že nebyly předloženy v originálu, resp. v úředně ověřené kopii. Se závěry soudů obou stupňů se ztotožnil také dovolací soud.

Takto řádně a vyčerpávajícím způsobem odůvodněný závěr obecných soudů je třeba považovat za prvek nezávislého soudního rozhodování, kterému nemá Ústavní soud z pozice ústavnosti čeho vytknout. V tomto směru Ústavní soud v podrobnostech odkazuje na přílehlavé odůvodnění rozhodnutí všech ve věci jednajících obecných soudů, které, jak je z výše uvedeného zřejmé, se všemi námitkami stěžovatele v míře odpovídající jejich konkretizaci vypořádaly způsobem, který Ústavní soud neshledal vybočujícím z mezí ústavnosti, když po přezkoumání napadených rozhodnutí a vyžádaného soudního spisu dospěl k závěru, že výklad a aplikace § 77 odst. 3 o. s. ř. ve znění účinném ke dni podání žaloby byly provedeny v mezích zákona ústavně konformním způsobem. Skutečnost, že stěžovatel se závěrem obecných soudů nesouhlasí, nemůže sama o sobě založit důvodnost ústavní stížnosti.

Pokud jde o námitku stěžovatele, že jím navržené důkazy nebyly v řízení prováděny, Ústavní soud ve své judikatuře vymezil, jaká pochybení v procesu dokazování a zjišťování skutkového stavu mají ústavněprávní relevanci a za určitých podmínek odůvodňují zásah Ústavního soudu. Mezi jinými se jedná o skupinu tzv. opomenutých důkazů. Jde jednak o procesní situace, v nichž bylo účastníky řízení navrženo provedení konkrétního důkazu, přičemž návrh na toto provedení byl soudem bez adekvátního odůvodnění zamítnut (event. opomenut), což znamená, že ve vlastních rozhodovacích důvodech o něm ve vztahu k jeho zamítnutí nebyla zmínka buď žádná či

toliko okrajová a obecná neodpovídající povaze a závažnosti věci, nebo dále o situace, kdy v řízení provedené důkazy nebyly v odůvodnění meritorního rozhodnutí (ať již negativně či pozitivně) zohledněny při ustálení jejího skutkového základu, tj. soud je neučinil předmětem svých úvah a hodnocení, ačkoliv byly řádně provedeny (srov. např. nález III.ÚS 150/93, Sb.n.u., sv.2, str. 87; III.ÚS 61/94, sv. 3, str. 51; IV.ÚS 185/96, sv. 6, str. 461; II.ÚS 213/2000, sv. 25, str. 143; I.ÚS 549/2000, sv. 22, str. 65; IV.ÚS 219/03, sv. 32, str. 225 a další).

Z obsahu ústavní stížnosti není zřejmé, jaké konkrétní opominuté důkazy má stěžovatel na mysli, z protokolu o ústním jednání konaném dne 26. 5. 2012 je však zřejmé, že stěžovatel uvedl před vyhlášením rozsudku po poučení ve smyslu § 119a a 205a o. s. ř., že nehodlá tvrdit nové skutečnosti a označovat nové důkazy. Ústavní soud má zato, že se v nyní projednávané věci obecné soudy nedopustily stěžovatelem namítaného pochybení, neboť jak vyplývá z odůvodnění napadených rozhodnutí, vycházely ve svých závěrech z řádně provedených důkazů, kterými byl dostatečně skutkový stav věci zjištěn.

K výhradám týkajícím se délky řízení je třeba uvést, že je nutno rozlišovat dvě situace. V prvním případě, kdy se ústavně právní ochrany domáhá účastník řízení, které dosud nebylo ukončeno, Ústavní soud, shledá-li ústavní stížnost důvodnou, zakáže orgánu veřejné moci, aby v porušování práv a svobod stěžovatele pokračoval. V případě druhém, kdy je již řízení před orgánem veřejné moci pravomocně skončeno, však musí být ústavní stížnost hodnocena jako nepřipustná. Důvodem nepřipustnosti je ta skutečnost, že nabytím účinnosti novely č. 160/2006 Sb. zákona č. 82/1998 Sb. bylo legální definicí (§ 13 odst. 1 věta třetí, § 22 odst. 1 věta třetí) stanoveno, že nesprávným úředním postupem, za který stát či územní samosprávné celky nesou odpovědnost, je i porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Týmž právním předpisem byla do právního řádu České republiky vnesena možnost nárokovat v případech neodůvodněných průtahů v řízení kromě náhrady škody i poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (§ 31a). Procesními prostředky k ochraně práva narušeného neodůvodněnými průtahy v již skončeném právním řízení jsou tedy prostředky, které přinesl shora citovaný zákon. Pokud by Ústavní soud ještě předtím, než by v eventuálním řízení bylo zjišťováno, zda k namítaným neodůvodněným průtahům došlo a zda v důsledku jejich existence je dán nárok na náhradu škody či na poskytnutí zadostiučinění, sám autoritativně existenci neodůvodněných průtahů konstatoval, nebo naopak jejich existenci vyloučil, závazně by prejudikoval závěr o základním předpokladu oprávněnosti nároku, uplatňovaného ať už v předběžném projednání u příslušného úřadu nebo v řízení soudním.

Ústavní soud nemohl vyhovět ani námitce stěžovatele týkající se podjatosti soudkyně Mgr. Hany Kohoutkové. Skutečnost, že soudkyně Okresního soudu ve Vsetíně - pobočky ve Valašském Meziříčí rozhodovala o nároku stěžovatele o náhradě škody údajně způsobené předběžným opatřením vydaným místopředsedkyní tohoto soudu, sama o sobě nezakládá podjatost ve smyslu § 14 o. s. ř. Z protokolu o ústním jednání konaném dne 26. 5. 2012 ostatně vyplývá, že stěžovatel byl podle § 15a odst. 1, 2, 3 a § 17 o. s. ř. poučen o právu vyjádřit se k osobě soudce a právu uplatnit námitku podjatosti soudce, takovou námitku však neuplatnil.

Vzhledem k tomu, že Ústavní soud neshledal žádné porušení základních práv stěžovatele, daných ústavními zákony nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, ústavní stížnost mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků jako návrh zjevně neopodstatněný podle § 43 odst. 2 písmeno a) zákona o Ústavním soudu odmítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 11. září 2012

Vojen Güttler, v.r.
předseda senátu

Za správnost:

